

စိတ်ကူးယဉ်ဝတ္ထုများ

ဖြစ်ရပ်မှန်

ဝေယံဘုန်း

စာမျက်နှာသစ်တစ်ရွက် နှစ်ရွက်နှင့် ဝတ္ထုတိုလက်ရာများ

၂၀ ရာစု မြန်မာဝတ္ထုတိုသမိုင်းတွင် ရွှေဥဒေါင်း၊ ဒဂုန်ရွှေများ ၊ ဒဂုန်ခင်ခင်လေး၊ ပီမိုးနင်း၊ ဇေယျ၊ မဟာဆွေ၊ ဒဂုန်ခင်လေးတွေတို့ မှ စ၍ အုတ်မြစ်ချ တည်ဆောက်ခဲ့ရာ ၂၁ ရာစု နိဒါန်းကာလ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် နှစ်တစ်ရာသမိုင်းကို ကမ္မည်းထိုး မှတ်တမ်းတင် ဂုဏ်ပြုပွဲများ ပြုလုပ်ကြပါသည်။ ။ အထူးသဖြင့် စိတ်ကူးချိုချိုစာပေမှ နှစ်တစ်ရာပြည့် ဝတ္ထုတို အထိမ်းအမှတ်ပွဲတွင် စာတမ်းများ တင်သွင်းဖတ်ကြားခြင်း၊ စကားပိုင်း ဆွေးနွေးပွဲများ ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် မြန်မာစာရေးဆရာ၊ ဆရာမ ငါးဆယ်တို့ ၏ ဝတ္ထုတို ငါးပုဒ်စီ စာအုပ်လုံးချင်းကလေးများ ထုတ်ဝေခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ။

ထိုအထဲတွင် ၂၀ ရာစု နှောင်းပိုင်း (၁၉၉၀-၂၀၀၀) နှင့် ၂၁ ရာစု နိဒါန်းကာလ (၂၀၀၀-၂၀၁၇) မျိုးဆက်သစ် စာရေးဆရာ၊ ဆရာမများ ၏ ဝတ္ထုတို စာအုပ်ကလေးများ သည် နှစ်တစ်ရာ ပြည့်ခါနီး ဝတ္ထုတိုလက်ရာများ ဖန်တီးရေးသားခဲ့ကြသဖြင့် အနီးကပ် ဂုဏ်ပြုထုတ်ဝေခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ။ ယခုအခါ ထိုထိုသော မျိုးဆက်သစ် ဆရာ၊ ဆရာမများ သည် ရေအလျဉ်ပမာ တသွင်သွင် စီးဆင်းနေရာ တချို့ကိုယ်ပိုင် လုံးချင်းစာအုပ်များ (ဝတ္ထုတိုလုံးချင်းနှင့် ဝတ္ထုရှည်လုံးချင်းများ) ထုတ်ဝေလျက်ရှိပါသည်။ ။ ဥပမာ - ချောအိမာန်၊ နှင်းဝေငြိမ်း၊ သတိုး၊ အဇ္ဈတ္တ၊ ကြည်မွေ့အိမ်၊ ယုဒါ၊ နန်းဧကရီရှင် စသည် ဖြင့်။

ယခုအခါပဲ ဆိုကြပါစို့။ တစ်နေ့သောအခါတွင် စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ
၏ ၁၉ နှစ်မြောက် နှစ်ပတ်လည်ပွဲ၌ ကဗျာဆရာ ဇော်လူစိမ်းသည် လူင
ယ်တစ်ယောက်နှင့်အတူ ကျွန်တော့်ဆီ ရောက် လာပြီး ဝတ္ထုတိုလုံးချင်း
စာအုပ်အတွက် အမှာ စာ ရေးပေးရန် ပြောရင်း သူနှင့်ပါလာသော ဝေ
ယံဘုန်း ဆိုသော လူငယ်၏ ဝတ္ထုတိုများကို မိတ်ဆက်ပေးပါသည်။ ။

ကျွန်တော်သည် မဂ္ဂဇင်းစာအုပ်များ ပေါ်မှ ဝတ္ထုတိုများကို စိတ်ဝင်
တစား ဖတ်ရှုခဲ့ခြင်း၊ ရွှေအမြုတေ စာပေဆုပေးပွဲအတွက် ဝတ္ထုတိုများ
ရွေးချယ်ရန် ဖတ်ရှုခဲ့ခြင်းနှင့် စာတမ်းများ ၊ ကျမ်းများ အတွက် ဝတ္ထုတို
များ ညွှန်းဆိုတင်ပြရန် ဖတ်ရှုခဲ့ခြင်းများ ရှိရာ ယခု ဝေယံဘုန်းဆိုသော
ကလောင်ပိုင်ရှင် လူငယ်မျိုးဆက်သစ်၏ ဝတ္ထုတိုများကို တစ်ပုဒ်စ၊ နှစ်
ပုဒ်စ ဖတ်ဖူးနေပါသည်။ ။ နောက် သူသည် ဘာသာပြန်ဝတ္ထု လုံးချင်းစာ
အုပ်များ ပြန်ဆိုရေးသားနေသူ ဖြစ်၍ လည်း မှတ်မှတ်ရရ ရှိနေသည်။ ။
ထို့ကြောင့် ဤသို့သော အမှာ စာ ရေးသားလိုက်ရပါသည် ... ဆိုပါတော့
။

ဝေယံဘုန်း၏ "ဖြစ်ရပ်မှန် စိတ်ကူးယဉ်ဝတ္ထုများ " ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ဝ
တ္ထုတို ၁၇ ပုဒ်ပါသော စာမူအတွဲကြီးသည် ကျွန်တော် မတို့ မထိနေရာမှ
တို့ ထိမိသောအခါ သူ၏ ပထမဦးဆုံးဝတ္ထုတို "ဘူတာရုံ" (ချယ်ရီမဂ္ဂဇင်း
၊ ၂၀၀၅ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီ)သည် လူငယ်တစ်ယောက်၏ အတိတ်မေ့ဘဝ
ကိုယ်ထည်ကို စိတ်ဝင်တစား ရေးသားပြထားပြီး နောက်ဆုံး အဘိုးအိုနှ
င့် ယှဉ်ပြရင်း အနာဂတ် ရောင်ခြည်တန်းကို လှမ်းပြလိုက်ပါသည်။ ။

ဇာတ်လမ်း၊ ဇာတ်ဆောင်နှင့် စာရေးသူ၏ မက်ဆေ့ချ်တို့ သည်
ပေါင်းစည်း ညီညွတ်နေသဖြင့် ဝတ္ထုတို အခြေတည်ပုံက အစ နိဂုံးချုပ်
သည် အထိ ယုတ္တိရှိသော လူ့သဘာဝအဖွဲ့ဟု ဆိုချင်ပါသည်။ ။

ဒုတိယမြောက် သူ၏ ဝတ္ထုတို စာပေစိစစ်ရေးက ကြက်ခြေခတ် ပယ်ချလိုက်သော "ကျကွဲသွားသော ကြေးမုံပြင်တစ်ချပ်" သည် မော်ဒန်ခံစားမှု (modern sensibility) များ နှင့် ဝန်းဝိုင်းဖွဲ့ဆို ရေးသားထားသော ဝတ္ထုတိုဖြစ်သည်။ ။

"ကောသလမင်းကြီးသည် ကျွန်တော့်ကို လာပြီး အဖော်ပြုတတ်သည်။"

"ဆန္ဒသည် မိုးပျံ့ပူဖောင်းတစ်လုံးဖြစ်ပြီး ဝေဒနာသည် ဟိုက်ဒရိုဂျင်ဓာတ်ငွေ့ဖြစ်ကာ ဆန္ဒကို မိုးပေါ်သို့ ဆွဲခေါ်သွားပါသည်။"

"နွားတစ်ကောင်သည် လူနှစ်ယောက်အား ထွန်တပ်၍ ကြိမ်တို့ နေသလော ..."

သူ၏ ဝတ္ထုတိုလုံးချင်းစာအုပ်အား အမည်ပေးထားသော "ဖြစ်ရပ်မှန်စိတ်ကူးယဉ်ဝတ္ထု" သည် လည်း မော်ဒန်ခံစားမှုများ နှင့်အတူ ဒဿနပုံဆောင် ဝတ္ထုတိုဖြစ်ပါသည်။ ။

စပယ်ဖြူမဂ္ဂဇင်း စာမျက်နှာများ ပေါ်မှ ဝေယံဘုန်း၏ ဤသို့သော ဝတ္ထုတိုများ နှင့်အတူ အခြား မဂ္ဂဇင်းများ တွင် လည်း ခံစားရေးဖွဲ့သော ဝတ္ထုတိုများ သည် သရုပ်မှန်ဝတ္ထုတို (realistic short stories) များ အဖြစ် တွေ့မြင်ဖတ်ရှုခဲ့ရသည်။ ။

ထိုအထဲတွင် "သီတာ" (Beauty၊ ၂၀၀၈ မတ်) သည် စာရေးဆရာဖြစ်ချင်သော လူငယ်တစ်ယောက်၏ ရုပ်ပုံလွှာ ကားချပ်ဖြစ်သည်။ ။ မိမိ ရည်ရွယ်ရာ လမ်းကိုလျှောက်ရင်း လမ်းမပျောက်ဘဲ လမ်းအကောက်ကလေးမှာ ပင် လျှောက်လိုက်သော စာရေးဆရာ လောင်းလျာကလေး တစ်ယောက်အကြောင်း ဖြစ်သည်။ ။ "အလင်းသစ်ရွေးသီရာ လက်ရွေးစင်ဝ

တ္ထုတို" လုံးချင်းတွင် ရွေးချယ် ဖော်ပြခံရသည် ။ "ပိုလီသရစ္စကီးယား" (မိုးမခ၊ ၂၀၁၈ ဇူလိုင်)သည် ၂၀၁၈ စိတ်ကူးချိုချိုဝတ္ထုတို စာအုပ်တွင် လည်း ရွေးချယ်ဖော်ပြခံရသည် ။

သရုပ်မှန် ဝတ္ထုတိုများ တွင် "မှဲ့တစ်ခုရဲ့ အနုပညာ" (နွယ်နီမဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၉ မတ်)တွင် မျက်ရည်ခံမှဲ့ပိုင်ရှင် မိန်းကလေး၏ အိမ်ထောင်ရေး မလှမပပုံများကို ရေးဖွဲ့ထားသည် ။ "ပုတီးကိုချ ကားကိုမ" တွင် သားရဲ့ ကားကြောင့် ကားနေရာ မရမှာ စိတ်စွဲရသော မိခင်တစ်ယောက် အကြောင်း ရေးဖွဲ့ထားသည် ။ "စိုက်ကော်ရာမှ စသုံးလုံး ဝန်ထမ်းဖြစ်သွားခြင်း" တွင် ဖေ့စ်ဘွတ်ခ်ပေါ်မှ အကောင့်တစ်ခုကြောင့် ခေါ်ယူမေးမြန်း စစ်ဆေးခံရပြီး စသုံးလုံး ဝန်ထမ်းဖြစ်သွားသူ တစ်ယောက် အကြောင်း နည်းပညာခေတ်မှ လူတို့ အဖြစ်သနစ်များကို ရေးဖွဲ့ ထားသည် ။

ရိုးမန့်ဝတ္ထုတိုများ လည်း ခံစားရေးဖွဲ့ပါသည် ။ "အချစ်သည် လွတ်လပ်သူ ဖြစ်၏ " စသည့် နှလုံးသားရေးရာ ခံစားမှုရသများ ဖတ်ရှုရပါသည် ။ "အချစ်သည် လွတ်လပ်သူ ဖြစ်၏ " သည် ရေးဟန်ကောင်းကောင်း ဖြင့် စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းအောင် ရေးဖွဲ့ထားသော ဝတ္ထုတိုဖြစ်သည် ။

ယနေ့ ကျွန်တော် ဖတ်ရှုနေကျ မြန်မာဝတ္ထုတိုများ သည် စာရေးဆရာ ဖြစ်စေ၊ စာရေးဆရာမ ဖြစ်စေ ယခင်ယခင်က လျှောက်လှမ်းခဲ့ကြသော လမ်းပေါ်ဝယ် ရှိနေကြပါသည် ။ ရိုးမန့်ဝတ္ထုစာပေ၊ သရုပ်မှန်ဝတ္ထုစာပေ၊ ဖြစ်တည်မှုဝတ္ထု စာပေ၊ မော်ဒန်ပို့စ် မော်ဒန်ဝတ္ထုစာပေ၊ ဟာသနှင့် သရော်ဟန်ဝတ္ထု စာပေ မည်သည့်စာပေရေးရေး ထိုအတွေး ထိုအရေးနှင့် ထိုထိုသော ဝတ္ထုတို လက်ရာများ ပင် ဖြစ်ပါသည် ။ တစ်နည်း

အားဖြင့် ဖန်တီးမှုအရေးအသား (creative writing) များ ဖြစ်သည်။ ။

သို့ရာတွင် ထိုထိုသော ဝတ္ထုတိုလက်ရာများ တွင် အရေးအသား အသစ် (new writing) များ တွေ့မြင် ဖတ်ရှုရပါသည်။ ။ ရှားရှားပါးပါး ဖြစ်သည်။ ။ ဥပမာ- ၁၉၉၀ ပြည့်လွန်နှစ်များ တစ်ဝိုက်မှ တာရာမင်းဝေ၊ မင်းခိုက်စိုးစန်၊ မောင်မောင်ဇေယျနှင့် ၁၉၈၀ ပြည့်လွန်နှစ်များ တစ်ဝိုက်မှ မြင့်သန်း၊ ဇော်ဇော်အောင်။

ယခု ကျွန်တော် ဖတ်ရှုရသော ဝေယံဘုန်း၏ ဝတ္ထုတိုများ တွင် "အရေးအသားအသစ်" ဝတ္ထုတိုများ တွေ့မြင်ဖတ်ရှုရသဖြင့် ဝေယံဘုန်းဆိုသော ကလောင်ရှင်အား မြန်မာစာပေ ဘဏ္ဍာတိုက်တွင် လစ်ဟာနေသော "အရေးအသားသစ် စာပေလက်ရာများ" ဆက်လက် ခံစားဖန်တီးရေးသားနိုင်ပါစေဟု ပြောချင်ပါတော့သည်။ ။

လေးကိုတင်
